

HARMONIJA LAGODNOSTI IN ENTROPIČNOST INTERESOV

Jurij Režek

Prešli smo v leto 2007 in s tem v 51. letnik Geodetskega vestnika. V preteklem letu je bilo na področju geodezije veliko narejenega in doseženega, nikakor pa ne smemo pozabiti tudi odlikovanja Zvezi geodetov Slovenije, medalje za zasluge za razvoj geodetske stroke, ki jo je podelil predsednik Republike za naše preteklo delovanje na strokovnem področju. Vedno in vsakič smo lahko na to ponosni. S programom ZGS ste seznanjeni v okviru te številke s posebnim prispevkom, zato tega ne bom povzemal. Omeniti pa moramo tri pomembna področja delovanja geodetov v letošnjem letu; popis nepremičnin, ob katerem se vsak geodet počuti nekoliko nelagodno, saj vemo, s kakšnimi prizadevanji je povezan. Speljimo ga odgovorno, saj je projekt, ki je od geodetskih projektov najbolj na očeh javnosti in politike. Po njem bomo imeli v svojih nepremičninskih evidencah zajetih več nepremičnin in o njih več podatkov, kot kdaj koli doslej. Te evidence bodo obsežnejše, ne pa popolne, pa vendarle bodo boljša osnova za nadaljnji strokovni in institucionalni razvoj geodezije. V letu 2007 smo tudi formalno začeli (podpisana je pogodba za sofinanciranje s tujimi sredstvi) s projektom prehoda na novi, evropski koordinatni sistem, ki se na področju zemljiškokatastrske izmere v geodetsko prakso uveljavlja čez slabo leto. Tudi ta projekt pomeni napredovanje geodetske stroke, saj nas premika od klasičnih, tradicionalnih strokovnih znanj k sodobnejšim, ki so pogojena tudi z novo tehnologijo izvajanja geodetske izmere. V področje dela geodezije se praktično uvaja področje množičnega vrednotenja nepremičnin, kjer bo, kot kaže, geodezija lahko izrazila svojo težnjo po dodatnem strokovnem področju delovanja. Vendar strokovnost še zdaleč ni vse, na čemer moramo geodeti graditi svoje delovanje, uveljavljanje in razpoznavnost. Izgrajevati moramo tudi sebe in svoje odnose z drugimi.

Predvsem je treba preseči utopijo, da se lahko vrne in ohrani nekoč obstoječa harmonija lagodnosti in nedotakljivosti, in mišljenje, da zadošča skrb le za svoje »lastno dvorišče«, in občasno kritiziranje zunanjih krivcev, ki naj bi bili odgovorni za zagotavljanje pogojev našega delovanja. Narcisizem te vrste je dopadljiv in nalezljiv, a že zdavnaj nima več mesta v sodobnih družbah, ne pri institucionalnem, političnem, znanstvenoraziskovalnem delovanju, še manj pa seveda pri delovanju civilne družbe. Prav nazadnje smo bili takemu narcisizmu, ki je bolj to, kot pa obramba pred napadom na strukturo ureditve naše države, priča ob medijsko objavljeni zavrnitvi poskusa institucionalnega povezovanja dveh nepremičninskih evidenc. Nasploh je temeljna značilnost tradicionalizma prav »obramba« lastnega referenčnega prostora in kvečjemu še dopuščanje možnosti, da se med posameznimi prostori vzpostavljajo instrumentalne in/ali regulativne

povezave. Taka miselnost »krasi« marsikatero področje; tudi pri oblikovanju nove prostorske zakonodaje smo priča podobnemu ravnanju; zapiranje v »moj« prostor in šele potem sodelovanje, vendar ne kreativno, temveč omejevalno, »pod mojimi pogoji«. Res smo tudi geodeti sami v preteklosti ustvarjali in ščitili svoj prostor delovanja, včasih se morda tudi nismo ustrezno usklajevali z drugimi, pa vendarle pustimo vnmear posamičnosti. Poudarek povedanega je na preteklosti in na vzorcih obnašanja iz preteklosti.

V sodobnih družbah se uveljavljajo drugačna načela delovanja, načela medsebojnega spoštovanja, kreativnega povezovanja, dialoga in sodelovanja. Razlog za to ni (le) zagotavljanje možnosti za uresničevanje partikularnih lastnih ciljev, temveč predvsem in najprej sposobnost spoznavanja pomena skupnih ciljev in potem sprejemanje in izpolnjevanje lastnih. Za to je potrebna širina v pogledu na dogajanja v družbi in politiki in ne le v ožji stroki. V te procese so danes vključene raznovrstne institucije, strokovne, civilnodružbene skupine, politične in oblastne. Vse delujejo po svojih notranjih zakonitostih in ob potrebi po sodelovanju med strokami (in znanostjo), upravo (in politiko) ter javnostjo je treba poznati in upoštevati tudi njihove načine vodenja, odločanja in ravnanja. Ob raznovrstnosti udeležencev v teh procesih, prepletenosti interesov in pogostosti komunikacije pa načini (so)delovanja, ki so ustrezali obdobju tradicionalizma, danes ne zadoščajo več.

Geodeti smo tehniki, zato ne moremo zanikati, da nam je blizu racionalistični, instrumentalistični in tehnokratski pristop. Tega smo navajeni pri svojem razmišljanju in ravnanju. V sodobnih razmerah pa je potrebnega veliko več dialoga, povezovanja in sodelovanja s svojo okolico kot nekoč. V sodobni čas sodi tudi spoznavanje širših in skupnih razvojnih teženj, posamičnih teženj drugih, skupno ustvarjalno delovanje, doseganje soglasij, izražanje lastnega motiva ter utemeljevanje lastnega prispevka. Ob raznovrstnosti udeležencev, prepletenosti interesov in pogostosti komunikacije ima v nasprotju s tradicionalnim in tehnokratskim pristopom danes veliko večjo vlogo obvladovanje večšin komuniciranja, učinkovitega predstavljanja in legitimizacije stališč, obvladovanje diplomatskega jezika, retorike, javnega nastopanja, komuniciranja z drugimi in z javnostmi, načinov uveljavljanja pogledov, pogajalskih tehnik, zagotavljanje podpore in spreminjanja miselnosti. Brez zavedanja tega dejstva se bomo lahko le čudili entropiji dogajanj in razhajanju stališč. Če te veččine in tehnike spoznamo in jih začnemo uporabljati (vsak v meri, ki ustreza njegovi vlogi), bomo znali lažje uveljavljati svoja stališča ob hkratnem razumevanju, upoštevanju in usklajevanju z legitimnimi upravičenji drugih.

Jurij Režek
predsednik Zveze geodetov Slovenije